

«Ἡ Ρωμανία
κι ἂν πέρασεν,
ἀνθεῖ καὶ φέρει κι ἄλλο»

■ Ἡ κατοχὴ τῆς πολύπαθης Κύπρου συνεχίζεται ἐπὶ 33 ἔτη

Ντοκυμανταῖρ γιὰ τὴν καταστροφὴ στὴν κατεχόμενη Κύπρο*

ΜΕΤΑ τὴν πρόσφατη ἔκθεση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου γιὰ τὴν λεηλασία καὶ καταστροφὴ μνημείων στὴν κατεχόμενη Κύπρο, ἓνα σχετικὸ ντοκυμανταῖρ ἔρχεται νὰ φωτίσῃ τὶς διαστάσεις τοῦ ἐν λόγῳ προβλήματος.

Εἰδικώτερα, τὸ ντοκυμανταῖρ τοῦ Κλάους Γκάλας καταγγέλλει τὴν καταστροφὴ τῶν ἐκκλησιαστικῶν μνημείων στὰ κατεχόμενα, καθὼς καὶ τὴν ἀπροθυμία τοῦ Γερμανικοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης νὰ ἐπιστραφοῦν οἱ ἐκκλησιαστικοὶ θησαυροὶ ποὺ εἶχαν κατασχεθῆ στὸ Μόναχο ἀπὸ τὸν Τοῦρκο λαθρέμπορο Ἀϊντὶν Ντικμὲν πρὶν ἀπὸ δέκα ἔτη.

Τὸ ντοκυμανταῖρ παρουσιάσθηκε σὲ ἐκδήλωση τοῦ Ποντιακοῦ Συλλόγου τοῦ Μονάχου, στὴν αἴθουσα ἐκδηλώσεων τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἁγίων Πάντων.

Ὁ Γκάλας ἀνέφερε στὴν «Ντῶϋτσε Βέλλε» ὅτι «τὸ θέμα ἀποσιωπᾶται, δυστυχῶς, καὶ ὅσο ἐπικρατεῖ σιωπὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀναπτυχθῆ ἢ ἀπαιτούμενη πίεσις, τόσο πρὸς τὴν τουρκικὴ, ὅσο καὶ στὴν γερμανικὴ πλευρά, ὥστε νὰ ἐπιστραφοῦν τὰ ἀντικείμενα στὴν Κύπρο».

Δύο ἀπὸ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θησαυροὺς ποὺ ἔχουν κατασχεθῆ εἶναι τὸ μωσαϊκὸ τοῦ Ἀποστόλου Θωμᾶ ἀπὸ τὴν Παναγιὰ τῆς Κανακαριᾶς καὶ τοιχογραφίες ἀπὸ τὸν Ἀντιφωνητὴ στὴν Καλογριά.

Τὸν Ἰούνιο τοῦ 2004 τὸ ἐφετεῖο τοῦ Μονάχου, ἀποδεχόμε-
νο τὴν αἴτηση δικαστικῆς ἀρωγῆς τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατί-
ας, εἶχε ἀποφανθῆ ὅτι τουλάχιστον 150 ἀντικείμενα μποροῦν
νὰ ἐπιστραφοῦν στὴν Κύπρο.

Ἡ συνταγματικὴ προσφυγὴ τοῦ Τούρκου λαθρέμπορου ποὺ
ἀκολούθησε ἀπορρίφθηκε ἀπὸ τὸ δικαστήριό τῆς Καρλσρούης.
Ὡστόσο τὰ ἀντικείμενα παραμένουν μέχρι καὶ σήμερα στὶς
ἀποθηκὲς τῆς βαυαρικῆς ἀστυνομίας στὸ Μόναχο.

*«Τὸ μπλοκάρισμα ἔρχεται ἀπὸ τὸ ὁμοσπονδιακὸ
ὕπουργεῖο Δικαιοσύνης στὸ Βερολίνο», λέει ὁ Γκά-
λας ἐπικαλούμενος ἀπάντηση τοῦ ὑπουργείου. «Μοῦ
ἔγραψαν μιὰ οὐδόλως φιλικὴ ἐπιστολὴ, ὅπου γιὰ παρά-
δειγμα λένε ὅτι ὑπάρχει αἴτημα δικαστικῆς συνδρο-
μῆς ἀπὸ τρίτη χώρα, ποὺ δυσχεραίνει τὴν διαδικασί-
α. Διερωτῶμαι γιατί δὲν ἀναφέρεται, ποιὰ εἶναι ἡ
τρίτη χώρα. Εἶναι ἡ Τουρκία; Ὑποθέτω πὼς ὄχι. Εἰ-
κάζω ὅτι οἱ ὑπηρεσίες ὑποπίπτουν σὲ ἓνα λάθος.
Πιθανὸν νὰ ἔχουν κινηθῆ οἱ ἀρχὲς τοῦ κατεχόμενου
βόρειου τμήματος καὶ νὰ τὸ ἐπεξεργάζωνται στὸ Βε-
ρολίνο ὡς αἴτημα κράτους. Ὅταν μοῦ γράφουν γιὰ
“τρίτη χώρα”», ὑπογραμμίζει ὁ Γκάλας «εἶναι ἐπιπο-
λαιότητα, εἶναι κακό, ἓνα τέτοιο λάθος στὴν δικαιο-
σύνη εἶναι ἀνεπίτρεπτο».*

Ἀλλὰ τὸ πρόβλημα δὲν ἐστιάζεται μόνον στὴν ἐπιστροφή
τῶν ἐκκλησιαστικῶν μνημείων στὴν Κύπρο. Τὶς ἀληθινὲς δια-
στάσεις τοῦ προβλήματος ἀπεκάλυψε κρυφὴ κάμερα ποὺ χρησι-
μοποίησε ὁ Γκάλας γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ ντοκυμανταίρ του.

*«Ἐκεῖνο ποὺ μὲ συγκλόνιζε πάντα ἦταν οἱ φρι-
κτὲς, χαοτικὲς συνθῆκες στὶς ὁποῖες βρίσκονται οἱ
ἐκκλησίες καὶ ἀκόμα περισσότερο τὰ νεκροταφεῖα.
Δὲν ὑπάρχει νεκροταφεῖο ἀπὸ ὅσα ἔχω δεῖ καὶ ἐπι-
σκέπτομαι χρόνια τώρα στὴν περιοχὴ ποὺ νὰ μὴν
ἔχει καταστραφῆ. Εἶναι φρικτὸ τὸ θέαμα τῶν ἀνοιγ-
μένων τάφων, τῶν κατεστραμμένων σταυρῶν, εἶναι
χειρότερο καὶ ἀπὸ τὴν βεβήλωση καὶ μετατροπὴ τῶν
ἐκκλησιῶν σὲ στάβλους, εἶναι ἓνα δράμα».*

Παραλλήλως, ὁ Γκάλας ἐπισημαίνει ὅτι στὸ κατεχόμενο χωριὸ Λύσι βρῆκε Τουρκοκύπριους ἀπὸ τὴν Πάφο, πὸ ὅπως λέει,

«μοῦ ἔδειξαν τὴν ἐκκλησία καὶ ὁ Μουσταφᾶ μοῦ περιέγραψε μὲ λεπτομέρειες, πῶς ἀποσπάσθηκαν οἱ τοιχογραφίες ὅταν ἀκόμα τὸ Λύσι ἦταν στρατιωτικὴ περιοχὴ, ἐπιβεβαιώνοντας αὐτὸ πὸ συχνὰ λέω, ὅτι ὑπὸ τὸ “ἄγρυπνο μάτι” τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ ἀποσπάσθηκαν οἱ τοιχογραφίες, κάτι πὸ χρειάζεται ἐβδομάδες, φῶτα, βαρεῖα ἐργαλεῖα. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἔγινε μὲ ὑποστήριξη συγκεκριμένων προσώπων».

Τὸν Ἀπρίλιο ὁ Γκάλας παρουσίασε τὸ πρόβλημα τῆς λεηλασίας τῶν ἐκκλησιῶν στὴν ἐπιτροπὴ πολιτισμοῦ τοῦ Εὐρωκοινοβουλίου καὶ ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ἀνήγγειλε ὅτι θὰ ἀπευθυνθῆ στὴν Γερμανίδα Καγκελλάρια Ἄγγελια Μέρκελ ὡς προεδρεύουσα τῆς ΕΕ. Τὸ θέμα ἔθεσε προσφάτως καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Κύπρου Χρυσόστομος ὁ Β΄.

(*) Ἰφημερ. «Ἔστία», 22. 5. 2007, σελ. 5. Ἰπιμέλ. ἡμετ.